

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ד באייר התשע"ח
29 באפריל, 2018
117/2018

התנדבות, מעורבות אזרחית ותחושות אָמון, מתוך הסקר החברתי 2016 Volunteering, Civic Involvement and Feelings of Trust, from the Social Survey 2016

בקרב בני 20 ומעלה, בשנת 2016 התנדבות

- 20% (כמיליון איש) עסקו בפעילות התנדבותית בשנה האחרונה¹: 21% מהגברים ו-19% מהנשים, 24% מהיהודים ו-6% מהערבים.
- אחוז גבוה של מתנדבים נמצא בקרב יהודים חרדים ודתיים (32%) לעומת חילוניים ומסורתיים (24% ו-20%, בהתאמה).
- 23% מהמועסקים התנדבו בשנה האחרונה לעומת 15% מאלו שאינם מועסקים.
- 93% מאלה שהתנדבו דיווחו כי הם מרוצים מחייהם ו-62% העריכו כי חייהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות.

תרומות

- 61% מבני 20 ומעלה תרמו כסף לארגונים חברתיים או לאנשים פרטיים בשנה האחרונה: 63% מהנשים ו-59% מהגברים, 66% מהיהודים ו-40% מהערבים.
- שיעור גבוה במיוחד של תורמים נמצא בקרב יהודים חרדים (91%) ובקרב דתיים (78%).

מעורבות אזרחית

- 16% דיווחו כי היו מעורבים בשנה האחרונה בחיים הציבוריים או הפוליטיים, ברמה המקומית או הארצית, נשים וגברים באותה מידה.
- 93% מהמעורבים מרוצים מחייהם לעומת 88% מאלו שלא.
- 62% מהמעורבים מעריכים שחייהם יהיו טובים יותר לעומת 53% מאלו שאינם מעורבים.
- מרבית הישראלים (85%) סבורים כי אינם יכולים להשפיע על מדיניות הממשלה.

אמון

- 75% הביעו אמון במערכת הבריאות: 73% מהיהודים ו-84% מהערבים.
- 82% מהיהודים החרדים נותנים אמון במערכת הבריאות, 74% מהדתיים ו-72% מהחילוניים.
- 55% הביעו אמון במערכת המשפט: 56% מהיהודים ו-48% מהערבים.
- פחות ממחצית מהאוכלוסייה, 39%, הביעו אמון בממשלת ישראל: 41% מהיהודים ו-30% מהערבים.
- 57% מהאוכלוסייה סבורים כי יש להיזהר ממרבית האנשים ו-40% סבורים כי ניתן לבטוח במרבית האנשים.

לנתוני התרשימים

¹ בכל מקום שכתוב "בשנה האחרונה", הכוונה ל-12 החודשים שקדמו לריאיון.

[הסקר החברתי](#) מספק מידע על תנאי החיים ועל רווחתה של האוכלוסייה בישראל בנושאי דיור, בריאות ובעיות בתפקוד יומיומי, דת ורמת דתיות, לימודים והשכלה, שימוש במחשב ובאינטרנט, תעסוקה, יציאה לנופש, קשרים חברתיים, פעילות התנדבותית, שביעות רצון מתחומים שונים ומצב רגשי, מצב כלכלי והכנסות. אוכלוסיית הסקר היא בני 20 ומעלה. בינואר עד דצמבר 2016 רואיינו כ-7,050 איש בני 20 ומעלה מכל רחבי הארץ, המייצגים כ-5.4 מיליון איש בגילים האלה.

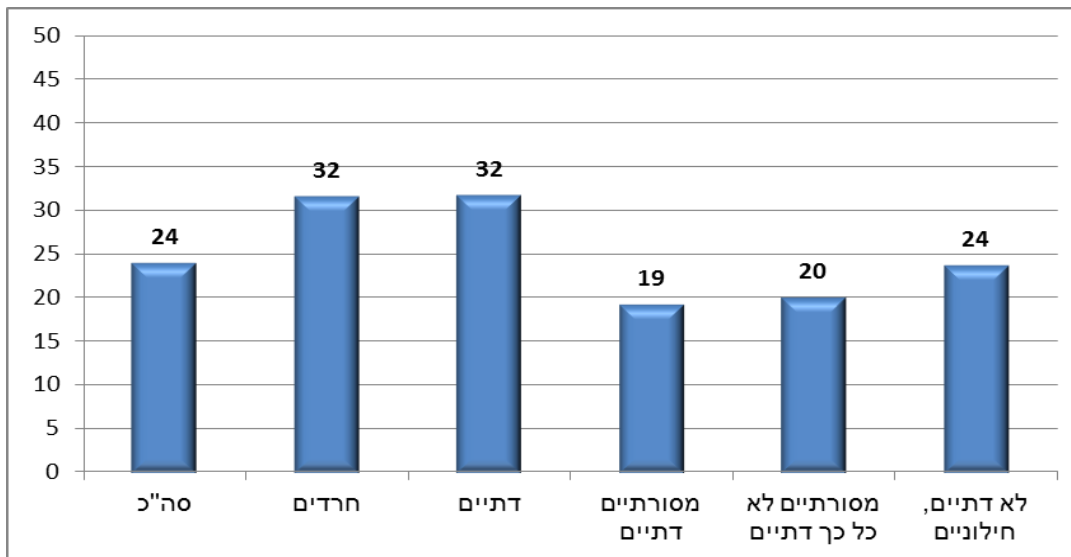
במסגרת הסקר נבחנו נושאים שונים בהרחבה. בשנת 2016 נבחנו הנושאים [תנאי עבודה ובטיחות בעבודה](#), [התארגנויות עובדים](#) ו[זכויות עובדים](#).

זוהי ההודעה השישית עם ממצאי הסקר. קדמו לה הודעות בנושאים: [תנאי עבודה והעסקה](#), [תנאים פיזיים ומצוקות של מועסקים](#), [מאפייני עבודה ואיזון עבודה-חיים](#), [שכירים בישראל – מאפייני ניהול ומגדר](#), [התארגנויות עובדים](#) ו[זכויות עובדים בישראל](#).

בני 20 ומעלה, 2016 התנדבות

20% מבני 20 ומעלה (כמיליון איש) עסקו בפעילות התנדבותית בשנה האחרונה:² 21% מהגברים ו-19% מהנשים, 24% מהיהודים ו-6% מהערבים. ככל שהגיל עולה, כך שיעור ההתנדבות יורד: 22% בקרב בני 20–44, 20% בקרב בני 45–64 ו-16% בקרב בני 65 ומעלה. ככל שרמת ההשכלה עולה, כך עולה אחוז ההתנדבות: 12% בקרב חסרי תעודת בגרות, 21% בקרב בעלי תעודת בגרות או תעודת סיום של מוסד על-תיכון (לא אקדמי) ו-28% בקרב בעלי תעודה אקדמית. בתל אביב-יפו 28% מהתושבים מתנדבים, בחיפה - 23%, בירושלים - 18% (26% מהיהודים³ בעיר). אחוז גבוה של מתנדבים נמצא בקרב יהודים חרדים ודתיים (כ-32%) לעומת חילוניים ומסורתיים (24% ו-20%, בהתאמה).

תרשים 1 - יהודים בני 20 ומעלה, שעסקו בפעילות התנדבותית בשנה האחרונה, לפי מידת דתיות, אחוזים, 2016

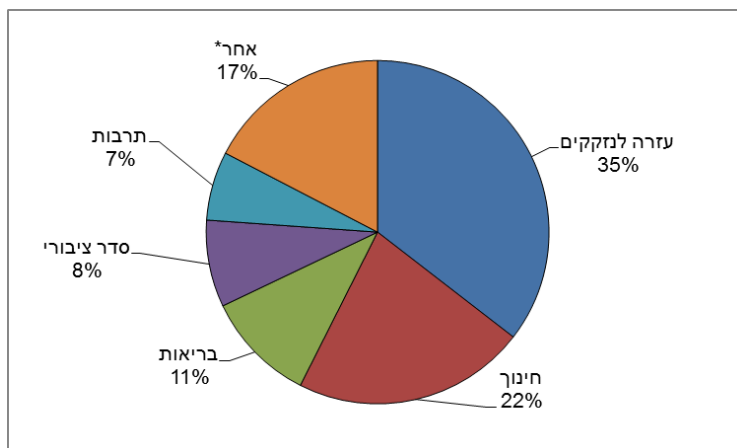

מסגרת ההתנדבות: 42% התנדבו במסגרת ארגון או כמה ארגונים, 43% התנדבו באופן פרטי, ו-15% נוספים התנדבו גם במסגרת ארגון וגם באופן פרטי.

תחום ההתנדבות: מתוך אלה שהתנדבו במסגרת ארגון, 35% התנדבו בתחום העזרה לנזקקים (כגון קשישים, מוגבלים או מעוטי יכולת), 22% התנדבו בתחום החינוך (28% מהנשים ו-16% מהגברים), ו-11% התנדבו בתחום הבריאות.

² בכל מקום שכתוב "בשנה האחרונה", הכוונה ל-12 החודשים שקדמו לריאיון.
³ הכוונה ליהודים ואחרים – כולל נוצרים שאינם ערבים או חסרי סיווג דת.

תרשים 2 - בני 20 ומעלה שהתנדבו בארגון, לפי תחום הפעילות, 2016

*כולל הגנה ושמירה על הטבע ופעילות דתית.

מספר שעות התנדבות בחודש: 42% התנדבו עד 9 שעות בחודש, 34% התנדבו 10 שעות ויותר בחודש, ו-23% התנדבו מספר שעות לא קבוע או באופן חד-פעמי. אחוז המתנדבים 10 שעות ומעלה בחודש היה גבוה יותר בקרב בני 65 ומעלה (52%) מאשר בקרב בני 20-64 (31%).

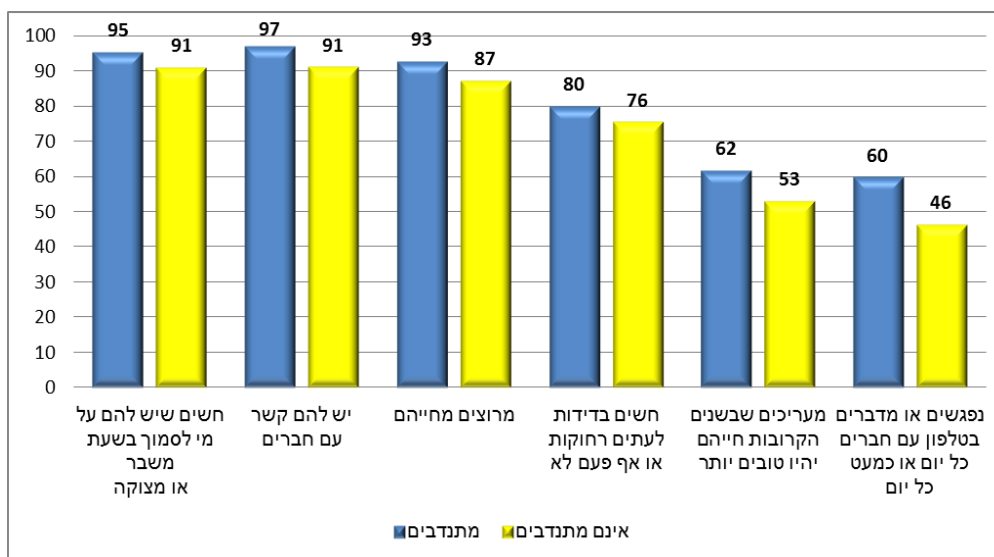
התנדבות ותעסוקה: 23% מהמועסקים התנדבו בשנה האחרונה לעומת 15% מאלו שלא מועסקים. 46% מהמועסקים התנדבו עד 9 שעות בחודש לעומת 27% מאלו שלא מועסקים. 22% מהשכירים ו-31% מהעצמאים התנדבו בשנה האחרונה ללא הבדל ניכר בשעות ההתנדבות.

בקרב המתנדבים נצפו אחוזים גבוהים יותר במדדים שונים המעידים על רווחה אישית, בהשוואה לאלה שלא התנדבו.

מתנדבים מרוצים יותר מחייהם: 93% מהמתנדבים דיווחו כי הם מרוצים מחייהם: 47% "מרוצים מאוד" (לעומת 30% מאלה שלא התנדבו) ו-46% נוספים "מרוצים".

מתנדבים אופטימיים יותר: 62% מהמתנדבים העריכו כי חייהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות, לעומת 53% מאלה שלא התנדבו.

תרשים 3 - בני 20 ומעלה לפי התנדבות ורווחה אישית, אחוזים, 2016

תרומות

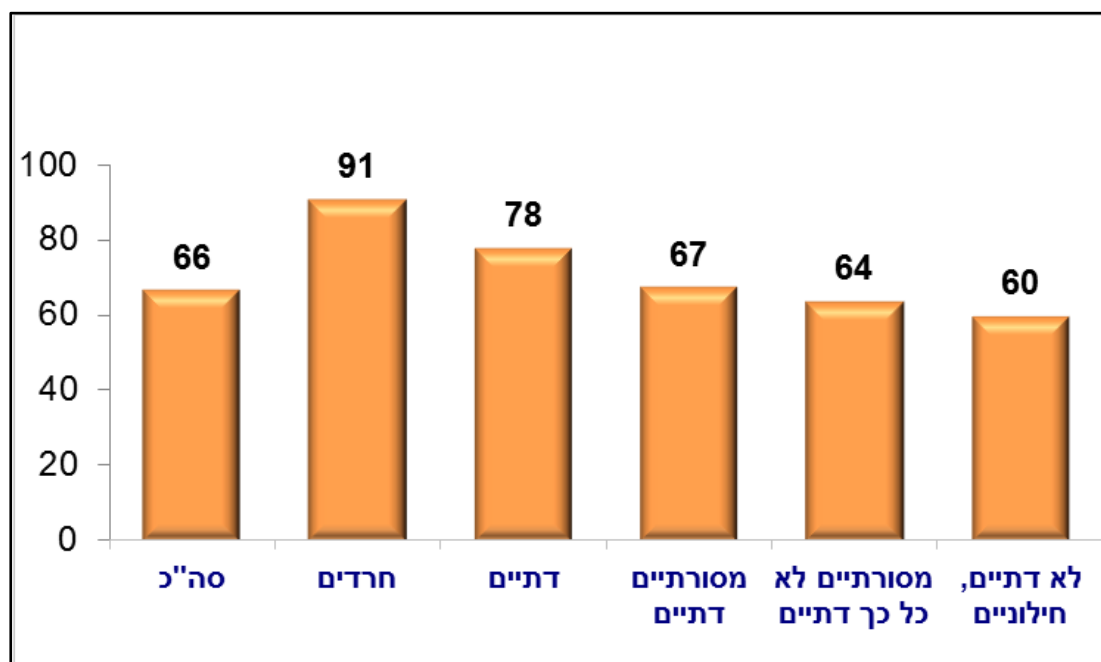
61% מבני 20 ומעלה (כ-3.3 מיליון איש) תרמו כסף לארגונים חברתיים או לאנשים פרטיים בשנה האחרונה:⁴ 63% מהנשים ו-59% מהגברים, 66% מהיהודים ו-40% מהערבים. אחוז גבוה במיוחד של תורמים נמצא בקרב יהודים חרדים (91%); בקרב יהודים דתיים (78%); בקרב בעלי הכנסה ממוצעת לנפש של יותר מ-4,000 ש"ח (72%); בקרב בעלי תעודה אקדמית (72%).

65% מתושבי חיפה תרמו כסף בשנה האחרונה, 62% מתושבי אשדוד ופתח תקווה. בתל אביב תרמו 59% מהתושבים ובבאר שבע - 58%. אחוז התורמים הנמוך ביותר (55%) נמצא בנתניה ובירושלים (81% מתושבי ירושלים היהודים תרמו).

יעד התרומה: 48% תרמו לארגונים ומוסדות, 15% תרמו לאנשים פרטיים, ו-36% תרמו גם לארגונים ומוסדות וגם לאנשים פרטיים.

סכום התרומה: 31% תרמו עד 100 ש"ח, 32% תרמו בין 101 ש"ח ל-500 ש"ח, 12% תרמו בין 501 ש"ח ל-1,000 ש"ח, ו-22% תרמו יותר מ-1,000 ש"ח. תרומה של יותר מ-1,000 ש"ח נפוצה יותר בקרב חרדים (54%) ובקרב דתיים (45%).

תרשים 4 - יהודים בני 20 ומעלה שתרמו כסף לארגונים חברתיים או לאנשים פרטיים בשנה האחרונה, לפי מידת דתיות, אחוזים, 2016

⁴ לא כולל תרומות לקרובי משפחה או לחברים.

מעורבות אזרחית והשפעה על מדיניות

16% מהאוכלוסייה בגיל 20 ומעלה (כ-840 אלף איש) דווחו כי היו מעורבים בשנה האחרונה בחיים

הציבוריים או הפוליטיים, ברמה המקומית או הארצית, נשים וגברים באותה מידה.

18% מהאוכלוסייה בגילי 20-44 מעורבים בחיים הציבוריים, 14% בגילי 45-64 ו-11% בגילי 65 ומעלה.

19% מהמועסקים ו-10% מאלו שאינם מועסקים מעורבים בחיים הציבוריים; כשליש (34%) מתושבי תל

אביב-יפו, 29% מתושבי חיפה ו-13% מתושבי ירושלים (19% מהיהודים החיים בעיר).

בקרב אלה שדיווחו על מעורבות אזרחית נצפו אחוזים גבוהים יותר במדדים שונים המעידים על רווחה

אישית, בהשוואה לאלה שאינם מעורבים:

93% מהמעורבים מרוצים מחייהם לעומת 88% מאלו שלא, 62% מהמעורבים מעריכים שחיהם יהיו

טובים יותר לעומת 53% מאלו שאינם מעורבים.

כשליש מהישראלים שמעורבים בחיים הציבוריים (31% שהם כ-260 אלף איש) הביעו את דעתם הפוליטית

באמצעי התקשורת כולל רשת האינטרנט בשנה האחרונה: 35% מהגברים ו-28% מהנשים. 27%

מהמעורבים (כ-225 אלף איש) השתתפו בהפגנה או בצעדת מחאה. אחוז דומה יצרו קשר עם גורם

ממשלתי, גורם בשלטון המקומי או נבחר ציבור. 17% (כ-138 אלף איש) עבדו או פעלו לטובת מפלגה.

מרבית הישראלים (84%) סבורים כי אינם יכולים להשפיע על מדיניות הממשלה: 68% השיבו "בכלל

לא"; 17% "לא כל כך"; 11% "כן, במידה מסוימת"; 2% השיבו "כן, במידה רבה".

65% מהיהודים ו-84% מהערבים מעריכים כי הם "בכלל לא" יכולים להשפיע על מדיניות הממשלה.

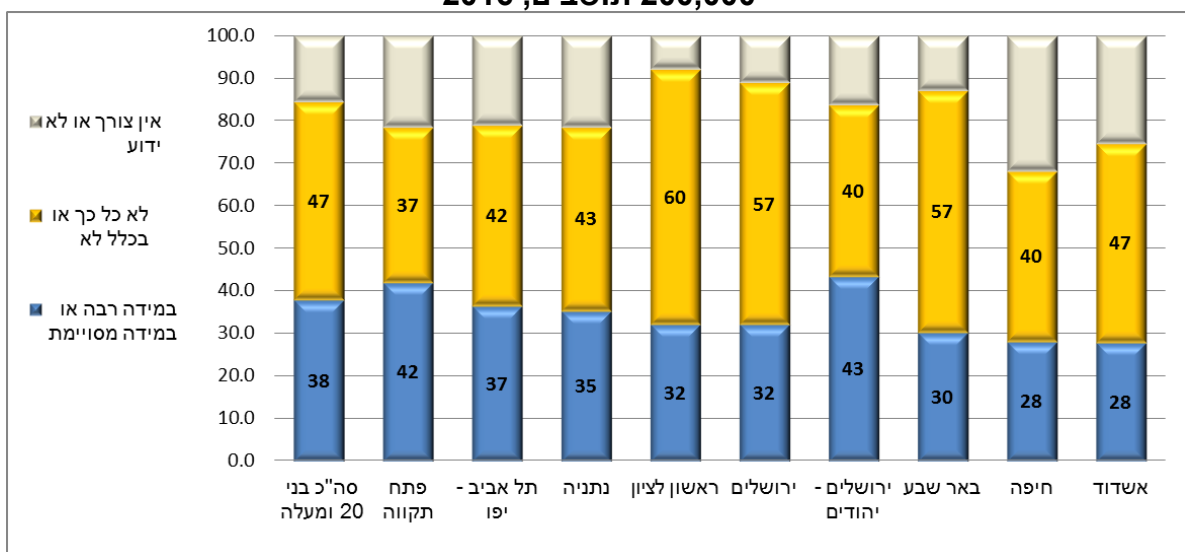
שיתוף פעולה בשכונת המגורים

38% מהישראלים בני 20 ומעלה (כ-2 מיליון איש) דיווחו כי בשכונה שלהם אנשים משתפים פעולה⁵ כדי

לשפר את השכונה: 42% מתושבי פתח תקווה, 37% מתושבי תל אביב-יפו ו-35% מתושבי נתניה.

יותר ממחצית מתושבי ירושלים, ראשון לציון ובאר שבע דיווחו כי בשכונה שלהם אין שיתוף פעולה כזה.

תרשים 5 - בני 20 ומעלה לפי שיתוף פעולה עם השכנים לשיפור השכונה בערים הגדולות המונות 200,000 תושבים, 2016

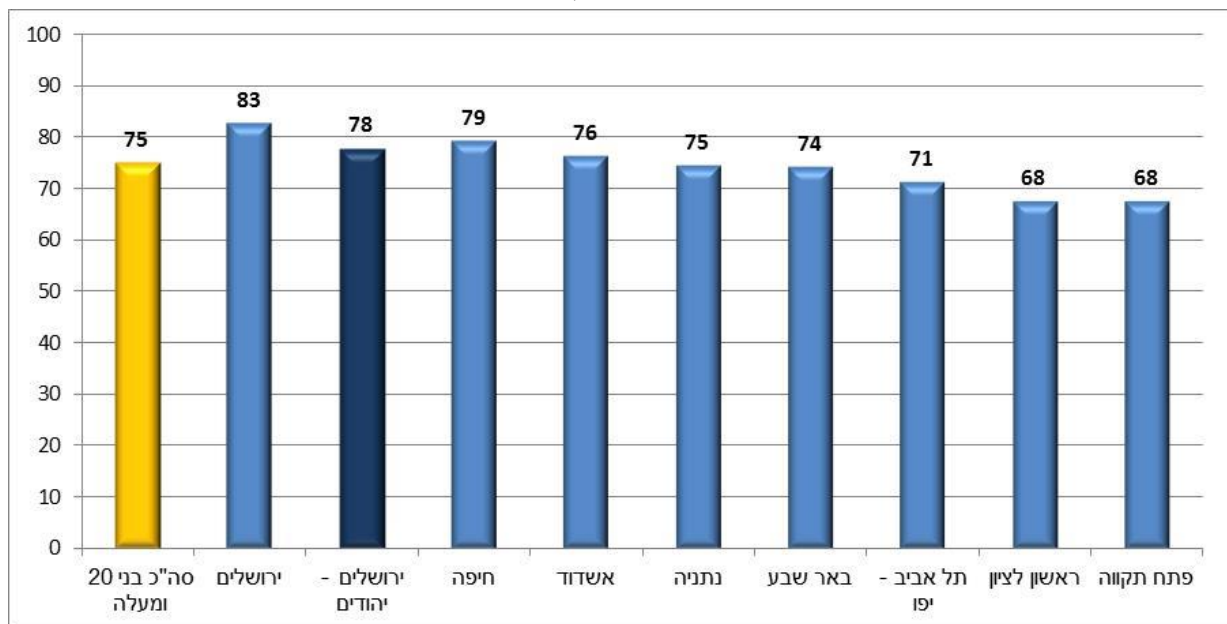
⁵ במידה רבה או במידה מסוימת.

אמון בגופים ובמוסדות מדינה

מערכת הבריאות, 2016

75% הביעו אמון במערכת הבריאות: 73% מהיהודים ו-84% מהערבים; 77% מאלו שמצבם הבריאותי "טוב מאוד" ו-70% מאלו שמצבם הבריאותי "בכלל לא טוב". בקרב היהודים, 82% מהחרדים נותנים אמון במערכת הבריאות, 74% מהדתיים ו-72% מהחילונים. 83% מתושבי ירושלים (78% מהיהודים בעיר) נותנים אמון במערכת הבריאות ו-79% מתושבי חיפה. בראשל"צ ובפתח תקווה נמצא השיעור הנמוך ביותר (68%) של האוכלוסייה שנותנת אמון במערכת הבריאות.

תרשים 6 - בני 20 ומעלה לפי מתן אמון⁶ במערכת הבריאות בערים הגדולות המונות 200,000 תושבים, 2016

מערכת המשפט, 2016

55% הביעו אמון במערכת המשפט: 56% מהיהודים ו-48% מהערבים. בקרב היהודים האחוז הולך וקטן ככל שעולה רמת הדתיות: 19% מהחרדים, 48% מהדתיים, 59% מהמסורתיים ו-65% מהחילונים נותנים אמון במערכת המשפט. מבין החרדים, 56% - "בכלל לא" נותנים אמון במערכת המשפט (לעומת 22% מהדתיים ו-12% מהחילונים). אחוז בעלי תעודה אקדמית הנותנים אמון במערכת המשפט גבוה יותר מיתר האוכלוסייה - 66% לעומת 50%, בהתאמה.

ממשלת ישראל, 2016

פחות ממחצית מהאוכלוסייה, 39%, הביעו אמון בממשלת ישראל, 41% מהיהודים ו-30% מהערבים. 29% לא נותנים בכלל אמון בממשלה. מבוגרים מביעים אמון יותר מצעירים: 45% מבני 65 ומעלה נותנים אמון בממשלה לעומת 36% מבני 20-44. בקרב היהודים: אחוז הדתיים או המסורתיים-דתיים המביעים אמון בממשלה גבוה יחסית - 58%, לעומת 28% מהחרדים ו-32% מהחילונים.

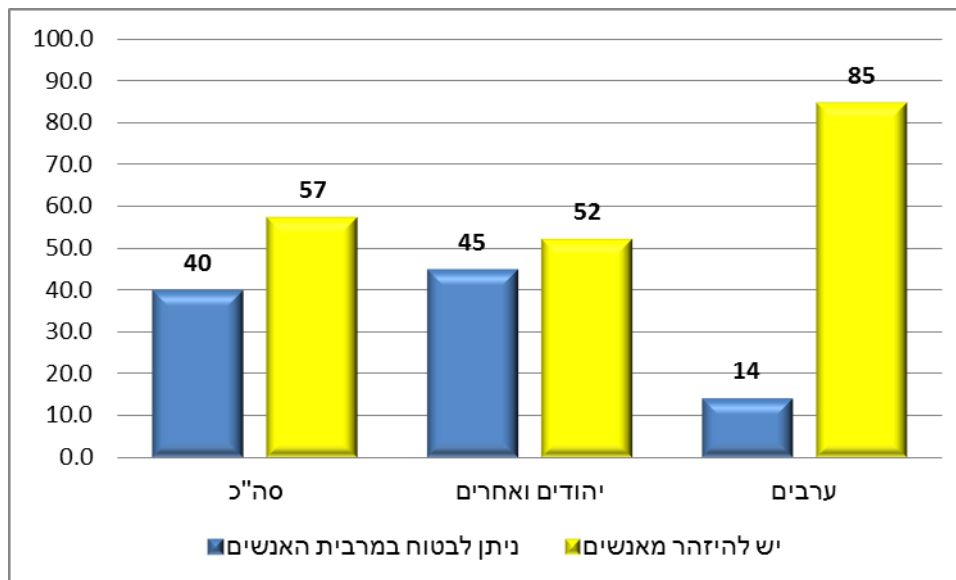
⁶ נותנים אמון במידה רבה או במידה מסוימת

45% מהחרדים ו-35% מהחילוניים "בכלל לא" נותנים אמון בממשלה, לעומת 22% מהדתיים.

אמון בזולת

57% מהאוכלוסייה בגיל 20 ומעלה (כ-3 מיליון איש) סבורים כי יש להיזהר ממרבית האנשים ו-40% (כ-2.1 מיליון איש) סבורים כי ניתן לבטוח במרבית האנשים. 85% מהערבים ו-52% מהיהודים סבורים כי יש להיזהר מאנשים.

תרשים 7 - בני 20 ומעלה לפי ביטחון בזולת ולפי קבוצת אוכלוסייה, 2016

[דף הסקר החברתי באתר הלמ"ס](#)

[השאלון והנושאים בסקר החברתי 2016](#)

[מחולל הלוחות - הסקר החברתי](#)

[סקר תנאי העבודה באירופה](#)